VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 31)**
- **Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 39)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 39)**

z dnia 21 września 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej (nr 31)

Komisji Polityki Społecznej i Rodziny (nr 39)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 39)

21 września 2016 r.

Komisje: Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem poseł **Beaty Mazurek (PiS)**, przewodniczącej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny, odbyły:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Poprawek z 2014 r. do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej dnia 23 lutego 2006 r. w Genewie, zatwierdzonych w dniu 11 czerwca 2014 r. w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy (druk nr 805).

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Paweł Brzezicki** podsekretarz stanu w Ministerstwie Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej wraz ze współpracownikami, **Andrzej Kościk** przewodniczący Rady Krajowej Sekcji Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność" oraz **Renata Bardział** asystentka przewodniczącej Komisji Polityki Społecznej i Rodziny.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Piotr Babiński**, **Artur Kucharski**, **Grażyna Kućmierowska**, **Jolanta Ostrowska** i **Brygida Śliwka** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram wspólne posiedzenie trzech Komisji: Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych. Witam panie i panów posłów, a także przedstawicieli rządu.

Stwierdzam kworum. Porządek dzisiejszego posiedzenia obejmuje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Poprawek z 2014 r. do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej dnia 23 lutego 2006 r. w Genewie, zatwierdzonych w dniu 11 czerwca 2014 r. w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy (druk nr 805).

Druk nr 805 został skierowany do naszych Komisji do pierwszego czytania przez Marszałka Sejmu w dniu 5 września br. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę, pytania państwa posłów oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Otrzymali państwo opinię Biura Analiz Sejmowych. Proszę pana ministra o uzasadnienie projektu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, Wysokie Komisje. W imieniu rządu mam zaszczyt przedstawić projekt ustawy o ratyfikacji Poprawek z 2014 r. do Konwencji o pracy na morzu, przyjętej dnia 23 lutego 2006 r. w Genewie, zatwierdzonych w dniu 11 czerwca 2014 r. w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy. Rząd jest dzisiaj repre-

zentowany przez resorty: spraw zagranicznych, rodziny, pracy i polityki społecznej oraz gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej. Projekt jest krótki, ale jego uzasadnienie obszerne. Pozwolę sobie przedstawić państwu najważniejsze punkty tej konwencji. Wnoszę o pozytywne rozpatrzenie projektu ustawy.

Konwencja jest jednym z najważniejszych aktów prawnych Międzynarodowej Organizacji Pracy. Wprowadziła bowiem ujednolicony standard pracy na morzu, co jest pierwszym krokiem do godnej pracy marynarzy. Konwencja o pracy na morzu została ratyfikowana przez Polskę 3 maja 2012 r. i weszła w życie 20 sierpnia 2013 r. Liczba ratyfikacji Konwencji o pracy na morzu stale rośnie. Tylko w tym roku dokonano kolejnych 11 ratyfikacji. W sumie Konwencję ratyfikowało już 79 państw. Zakresem konwencji objęte jest aż 91% światowego tonażu floty. Co istotne, stronami konwencji są też państwa tzw. tanich bander. Konwencja o pracy na morzu jest umową nowoczesną i przewiduje uproszczone procedury w części zwanej Kodeksem.

Do poprawek zatwierdzonych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w dniu 11 czerwca 2014 r. zastosowano właśnie tę procedurę. Zgodnie z art. XV Konwencji o pracy na morzu poprawki wchodzą w życie, jeżeli do końca wyznaczonego terminu – w tym wypadku był to 18 lipca 2016 r. – sprzeciwu nie zgłosi więcej niż 40% Państw – Stron Konwencji, wg stanu na dzień 11 czerwca 2014 r., posiadających nie mniej niż 40% światowego tonażu floty. Z uwagi na fakt, że żadne z państw uprawnionych nie zgłosiło dyrektorowi generalnemu sprzeciwu, poprawki z 2014 r. wejdą w życie 18 stycznia 2017 r.

Poprawki odnoszą się do Kodeksu wdrażającego tzw. Prawidło 2.5 – Repatriacja i Prawidło 4.2. – Odpowiedzialność armatorów w zakresie Konwencji o pracy na morzu oraz załączników. Poprawki do normy i wytycznych do Prawidła 2.5 mają na celu lepsze uregulowanie sytuacji, która może nastąpić w przypadku porzucenia marynarza. Z kolei poprawka do Kodeksu w części wdrażającej Prawidło 4.2 rozszerza wymagania zawarte w Normie A4.2 ust. 1 pkt b wobec armatorów w zakresie zabezpieczenia finansowego mającego na celu rekompensatę roszczeń w przypadku śmierci lub długotrwałej niepełnosprawności w wyniku wypadku przy pracy, choroby zawodowej lub zagrożenia życia. W związku z wejściem w życie poprawek z 2014 r. konieczna jest zmiana prawa krajowego. Implementacja poprawek nastąpi poprzez zmianę ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o pracy na morzu. Właściwym resortem jest tu resort gospodarki morskiej.

Skutkiem wprowadzonych poprawek jest stworzenie w polskim porządku prawnym skutecznego systemu zabezpieczenia finansowego, repatriacji porzuconych marynarzy oraz rekompensaty roszczeń wynikających z umowy o pracę. W konsekwencji powstaną dodatkowe zobowiązania dla armatorów. Powyższe poprawki kwalifikują się do kategorii umów międzynarodowych, dotyczących spraw uregulowanych w ustawie, dla których Konstytucja RP wymaga ustaleń. Poprawki powinny zostać ratyfikowane w trybie przewidzianym w art. 89 ust. 1 pkt 5 Konstytucji RP, czyli za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie.

Projekt wniosku o ratyfikację został skonsultowany z partnerami społecznymi. Organizacje pracodawców nie wypowiedziały się w tej kwestii. Jedynie przedstawiciele marynarzy poparli ten wniosek. W imieniu rządu wnoszę o ratyfikowanie poprawek z 2014 r. do Konwencji o pracy na morzu i zwracam się do Komisji o przyjęcie przedłożenia bez poprawek.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję panie ministrze. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań lub panów posłów chciałby zabrać głos?

Poseł Arkadiusz Marchewka (PO):

Pan minister wspomniał, że implementacja poprawek będzie też dotyczyła prawa krajowego. W ocenie skutków regulacji projektu jest zapis, który mówi, że konieczność dostosowania prawa krajowego do postanowień poprawek z 2014 r. przez zmianę ustawy o pracy na morzu może nastąpić w momencie rozpoczęcia prac nad zmianą dyrektywy Rady 2009/2013 z 16 lutego 2009 r. w kwestii umowy zawartej między Stowarzyszeniem Armatorów Wspólnoty Europejskiej a Europejską Federacją Pracowników Transportu w sprawie Konwencji o pracy na morzu. Czy to znaczy, że najpierw trzeba ratyfikować

te zapisy, o których powiedziałem przed chwilą, a dopiero później nastąpi implementacja do prawa krajowego?

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos?

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Mam prośbę do pana naczelnika Wydziału Żeglugi Morskiej i Portów w Departamencie Gospodarki Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, żeby również wypowiedział się w tej kwestii.

Korzystając z obecności przedstawicieli związków zawodowych, chciałabym prosić jako przewodnicząca Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, aby państwo byli obecni wraz z ministrem finansów, gdy w grudniu br. będziemy omawiać informację na temat ubezpieczeń społecznych i świadczeń emerytalnych dla osób wykonujących pracę rybaków morskich oraz członków załóg i jednostki ich zatrudniającej w rybołówstwie. Kwestia podatków i funkcjonowania marynarzy na rynku globalnym jest dla nas bardzo ważna. To jest temat, od którego resort finansów do lat uciekał, a środowisko, jak wiemy, nie stoi w kolejkach po zasiłki, tylko radzi sobie na rynku i należałoby to docenić. Podobnie jak przychody w wysokości 2 mld zł do budżetu państwa. Najwyższy czas, żebyśmy zaczęli rozmawiać na ten temat w sposób realny i pragmatyczny. Proszę zatem, żebyście państwo o nas pamiętali.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę. Proszę zatem pana ministra o zabranie głosu.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Poproszę o wypowiedź przedstawiciela resortu gospodarki morskiej i żeglugi.

Naczelnik Wydziału Żeglugi Morskiej i Portów w Departamencie Gospodarki Morskiej Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej Paweł Krężel:

Odnośnie do pytania pana posła, Konwencja została wdrożona w dyrektywie 2009/2013, której zmiana rzeczywiście jest wymagana. Obecnie Komisja Europejska pracuje nad jej zmianą. Mamy zamiar zmienić ustawę o pracy na morzu, gdyż dyrektywa jest standardem minimalnym, a zmiany do konwencji są standardem wyższym. Prawo unijne pozwala na wprowadzenie standardu wyższego niż standard dyrektywy.

Sekretarz stanu w MRPiPS Stanisław Szwed:

Deklarujemy ze swojej strony, że włączymy się w prace dotyczące kwestii emerytalnych marynarzy.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Na tym wyczerpaliśmy porządek w części odpowiedzi na zadane pytania. Zamykam debatę. Proszę jeszcze o zabranie głosu przedstawiciela Solidarności.

Przewodniczący Rady Krajowej Sekcji Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność” Andrzej Kościk:

Chcemy poprzeć ten wniosek. Inicjatorem zmian konwencji była strona pracowników i pracodawców na poziomie europejskim. To była nasza inicjatywa wynikająca z analizy praktyki porzuceń marynarzy przez nieuczciwych armatorów. Wielokrotnie pomagałem takim osobom – w tym marynarzom rosyjskim i ukraińskim – w polskich portach. Ta poprawka jest więc ze wszech miar dobra i właściwa. Tym bardziej, że Międzynarodowa Organizacja Pracy również ją przyjęła. To samo dotyczy kwestii ubezpieczenia i zabezpieczenia marynarzy. Nie szkodzi, że jeszcze nie musimy, ale możemy te zmiany wprowadzić do prawodawstwa polskiego. To był właśnie jeden z postulatów strony pracowników, by w ustawie o pracy na morzu wprowadzać rozwiązania, które wybiegają w przyszłość i będą za chwilę wymagane przez polskie prawo.

Źle się stało, że tych poprawek nie wprowadzono wcześniej, bo teraz trzeba pracować nad tymi zmianami i to jest proces długotrwały, uciążliwy i kosztowny. Najważniejsze, że te poprawki w ogóle wchodzą w życie, ale opóźnienia są znaczne. Proszę zwró-

cić uwagę, że Konwencja została przyjęta w 2006 r. Polska ją ratyfikowała w 2012 r. Poprawki do konwencji weszły w 2014 r., a Polska wprowadza je dopiero teraz. Nic nie stało na przeszkodzie, by wcześniej uwzględnić je w polskim prawodawstwie. Pragnę zwrócić uwagę, powołując się na raport strony rządowej, że 35 tysięcy marynarzy jest zatrudnionych u obcych armatorów, a jedynie kilkuset pracuje pod polską banderą. Nasze prawodawstwo powinno w zakresie ubezpieczeń społecznych uwzględniać głównie pracę polskich marynarzy pracujących u zagranicznych pracodawców.

W poruszonej już kwestii podatków jesteśmy bardzo w tyle. Nie stosujemy żadnych rozwiązań, które uwzględniają pracę marynarza. Rozwiązania przyjęte w ustawie o pracy na morzu dotyczą niewielkiej garstki polskich marynarzy. Jeżeli to ustawodawstwo ma zachęcić rodzimych marynarzy i armatorów do powrotu do polskiej bandery, to muszą być przyjęte odpowiednie, precyzyjne rozwiązania.

Rynek został rozregulowany. Przypomnijmy sobie, że na początku lat 90-tych polscy armatorzy zostali zmuszeni do przeniesienia swojej własności i do przeflagowania statków. Proces odwrotny jest niezmiernie trudny i kosztowny. Pokazuje to nam doświadczenie Europy. Czeka nas w związku z tym naprawianie tego, co zostało popsute.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 805. Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego i wnoszę o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia projektu z druku nr 805. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z przedstawicieli rządu chciałby zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MGMiŻŚ Paweł Brzezicki:

Faktycznie jesteśmy spóźnieni, jeśli chodzi o konwencję dotyczącą pracy na morzu. Mój przedmówca powiedział, że droga powrotu pod polską banderę jest bardzo trudna. Otóż, analiza rynku zarówno żeglugowego, jak i otoczenia fiskalnego, a także otoczenia dopuszczeń technicznych statków, wskazuje raczej na to, że droga powrotna nie istnieje. Z tego względu nasze rozwiązania idą w kierunku narodzin nowych statków pływających już pod polską banderą. Nie widzimy bowiem statku, który chciałby wrócić pod polską banderę, chociażby z tego powodu, że umowy pożyczkowe na budowę statku zostały zawarte na prawie państwa bandery. Nie było to prawo bandery polskiej. I dlatego nowy tonaż może się odrodzić już pod polską banderą, a ta konwencja jest bardzo ważnym elementem, idącym w kierunku postulatów administracji, ale też całego rynku i marynarzy. Nowy tonaż może powstać bardzo szybko, bo już za kilka miesięcy.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Nie widzę. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie zgłaszam uwag do projektu.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Dziękuję. Przystępujemy zatem do procedowania. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę.

Czy są uwagi do art. 1? Nie widzę.

Czy są uwagi do art. 2? Nie widzę.

Zatem przystępujemy do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o przyjęciu projektu ustawy z druku nr 805? (48) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Stwierdzam, że Komisje przyjęły sprawozdanie jednogłośnie.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy. Proszę o zgłoszenie kandydatur.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Zgłaszam na posła sprawozdawcę pana posła Janusza Śniadka.

Przewodnicząca poseł Beata Mazurek (PiS):

Czy są jeszcze inne kandydatury? Nie widzę.

Czy jest ktoś przeciwny powierzeniu roli sprawozdawcy panu posłowi Śniadkowi? Nie widzę.

Stwierdzam, że Komisje wybrały posła sprawozdawcę bez głosów sprzeciwu.

Na tym dzisiejszy porządek obrad został wyczerpany. Dziękuję gościom, a także paniom i panom posłom za udział w posiedzeniu. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony w sekretariatach Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej, Komisji Polityki Społecznej i Rodziny oraz Komisji Spraw Zagranicznych.